

طب الرضا

ترجمه و شرح: جابر رضا

مؤلفانه	: رضوانی، جابر، ۱۳۵۰ -
عنوان کتاب	: طب الرضا، فارسی، شرح
عنوان و نام پدیدآور	: طب الرضا علیه السلام ترجمه و شرح جابر رضوانی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات علم، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
شابک	: 978-600-7378-14-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
بهداشت	: کتاب حاضر اولین بار در سال ۱۲۷۰ با عنوان "طب و بهداشت از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام" توسط معراجی و سپس در سالهای مختلف توسط ناشرین و مترجمین متفاوت منتشر شده است.
عنوان دیگر	: طب و بهداشت از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام
موضوع	: علی بن موسی (ع)، امام هفتم، ۱۵۳ - ۲۰۲ ق، طب الرضا - نقد و تصحیح
موضوع	: پزشکی اسلامی - متون قدیمی تا قرن ۱۴
زبان	: بهداشت - متون قدیمی تا قرن ۱۴
زبان	: سلامتی - متون قدیمی تا قرن ۱۴
زبان	: ۱۲۸/۱۲۹۲۳/۰۴۱/۸۰۴۸ خ
زبان	: ۹۱۷۶۷۱/۴۱۰
شماره کتابشناسی	: ۳۴۲

شابک: کتاب

نام کتاب: طب الرضا (ع)

تألیف: جابر رضوانی

ناشر: کتابسازان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

چاپخانه: یاران

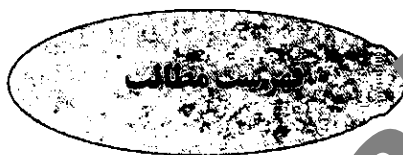
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۷۸-۱۴-۴

آدرس: تهران - م انقلاب - خ روانمهر - پلاک ۱۵۸ - طبقه ۲

تلفن: ۶۶۴۷۷۲۰۷-۸ همراه: ۰۹۱۲۵۸۶۴۲۴۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

۱۱	..... مقدمه
۱۳	..... سفارشات امام رضا (ع)
۱۵	..... هر بیماری دوائش هم هست
۱۶	..... توصیف بدن
۱۸	..... بدن همانند زمین است
۱۹	..... بهترین روش غذا خوردن
۲۰	..... غذای فصل‌های مختلف
۲۱	..... تعداد وعده‌ی غذایی در روز
۲۲	..... ذکر فصل‌های سال
۲۲	..... ۱- ماه آزار
۲۳	..... ۲- ماه نیشان
۲۴	..... ۳- ماه ایار

۲۴	۴- ماه حزیران
۲۵	۵- ماه تموز
۲۶	۶- ماه آب
۲۶	۷- ماه ایلول
۲۷	۸- ماه تشرین اوّل
۲۷	۹- ماه تشرین دوّم
۲۸	۱۰- ماه کانون اوّل
۲۸	۱۱- ماه کانون
۲۹	۱۲- ماه سیاط
۲۹	طریقه درست کردن نوسیدی حلال
۳۱	زنجبیل
۳۲	قرنفل
۳۳	دارچین
۳۴	سنبل الطیب
۳۶	هندباء (کاسنی)
۳۹	مصطکی
۳۹	زعفران
۴۴	فائده خوردن آن نوشیدنی حلال
۴۶	مزاج های آدمی چهار نوع هستند
۴۷	مزاج چیست؟

نشانه‌های غلبه صفرا	۴۹
غذاهای مضر برای افراد صفراوی مزاج	۵۰
غذاهای مفید برای افراد صفراوی مزاج	۵۱
نشانه‌های غلبه خون	۵۲
غذاهای مضر برای افراد دموی مزاج	۵۳
غذاهای مفید برای افراد دموی مزاج	۵۳
نشانه‌های غلبه بلغم	۵۴
غذاهای مضر برای افراد بلغمی مزاج	۵۵
غذاهای مفید برای افراد بلغمی مزاج	۵۶
نشانه‌های غلبه سودا	۵۷
غذاهای مضر برای افراد سوداوی مزاج	۵۸
غذاهای مفید برای افراد سوداوی مزاج	۵۸
چگونگی خواب	۵۹
دعای هنگام خواب	۶۰
قضای حاجت کردن	۶۰
۱- طولانی نشستن در مستراح	۶۲
۲- همراه نداشتن نام خداوند متعال	۶۱
۳- سخن نگفتن	۶۳
۴- قرآن نخواندن	۶۳
۵- سر را پوشاندن	۶۳

- ۶۳ ..... ۶- با پای چپ وارد شود
- ۶۴ ..... مسواک زدن و سفید کردن دندان‌ها
- ۶۷ ..... نسخه‌ای جهت شستشوی دندان‌ها
- ۶۷ ..... حالات آدمی
- ۶۷ ..... حالت اول:
- ۶۸ ..... حالت دوم:
- ۶۸ ..... حالت سوم:
- ۶۸ ..... حالت چهارم:
- ۶۹ ..... زمان و طریقه‌ی انجام فصد کردن
- ۷۴ ..... حجامت و فوائد آن
- ۷۶ ..... تحقیقات انجام شده در آن
- ۷۸ ..... دعای حجامت
- ۷۸ ..... ایام حجامت
- ۷۹ ..... چه کسانی نباید حجامت کنند؟
- ۸۰ ..... توصیه‌های قبل از حجامت
- ۸۱ ..... توصیه‌های بعد از حجامت
- ۸۲ ..... مزایای حجامت نسبت به سایر روشهای درمانی متدرج
- ۸۴ ..... چه غذاهائی باید خورده نشود
- ۸۵ ..... در چه حال باید حمام نکرد
- ۸۵ ..... آداب همبستر شدن

۹۲	تخم مرغ
۹۵	خوردن چه غذاهائی زیان آور است
۹۶	آداب حمام کردن
۹۹	طریقه نوره کشیدن
۱۰۰	تست برطرف کردن سوزش و سوختگی نوره
۱۰۱	ناراحتی مثانه
۱۰۱	ناراحتی
۱۰۱	سنگ مثانه
۱۰۳	درد بواسیر
۱۰۵	جهت تقویت حافظه
۱۰۸	جهت در امان ماندن از سه درد
۱۱۰	نشانه های غسل نامرغوب
۱۱۲	درمان زکام
۱۱۳	برای سالم ماندن چه باید کرد
۱۱۷	جهت درمان باد در بدن
۱۱۷	جهت در امان ماندن از بلغم، صفرا، سودا
۱۱۸	جهت دوری کردن از سردی
۱۱۸	مسافرت کردن
۱۱۹	انواع آب ها
۱۲۰	آداب همبستر شدن

- ۱۲۲ ..... ملاعبه کردن
- ۱۲۶ ..... عمل بعد از نزدیکی کردن
- ۱۳۵ ..... بهترین موقع نزدیکی کردن
- ۱۳۵ ..... نتیجه‌ی عمل کردن به این دستورات

www.ketab.ir

مقدمه

مطالبی را که در این کتاب دارید، ترجمه، شرح و توضیح نامه امام رضا (ع) به مأمون است که در درخواست مأمون خلیفه عباسی نوشته‌اند و بخاطر دارا بودن مطالب ارزش پزشکی و بهداشتی که آن حضرت برای مأمون مرقوم داشته‌اند لذا مأمون هم دستور داد تا این نامه را با آب طلا بنویسند و به همیجند و این رساله به «رساله ذهبیه» مشهور گشته است.

امام (ع) در این فرمایشات خود بدن انسان را به یک کشتور تشبیه کرده و قلب را پادشاه آن، رگ‌ها را کارگران، دست و پا را چنگام، لبها، زبان و دو گوش را یاران؛ معده، شکم و سینه را گنجینه‌های معرفت می‌کند.

سپس به چگونگی و مقدار خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها اشاره کرده و دستور تهیه یک نوع شربت را می‌فرماید. بعد از آن به شیوه صحیح

خوردن و آشامیدن و راه پیشگیری از بیماریهایی که بر اثر تغییر آب و هوا به وجود می‌آیند و یک سری دستورات بهداشت عمومی برای سلامتی جهاز داخلی و نکاتی که رعایت آن برای بهداشت مسافر لازم است اشاره می‌فرماید.

در ادامه، آن حضرت نیروهای بدن و مزاج‌های مختلف آن و گوناگونی خواب، استراحت، بهداشت دهان و دندان و بیان مراحل عمر و شوره صحیح حجامت و فصد و شرائط صحیح نزدیکی و تناسل را بیان می‌فرماید.

در این توضیح و شرح مایشات امام علیه السلام با فونتی سیاه رنگ که از توضیح قابل مشخص باشد انتخاب شده است تا خواننده گرامی فرمایش امام علیه السلام را با شرح و توضیح تشخیص داده و دچار اشتباه نگردد.

امید است که توضیح و شرح این اثر بزرگ امام علیه السلام توسط این ناچیز مورد مرضی آن امام همام واقع شده و برای خوانندگان گرامی نیز قابل استفاده باشد. انشاء الله.

قم مقدس، بهار ۱۳۹۰

مورفۀ: ۱۵ / ۳ / ۱۳۹۰

۲ / رجب المرجب / ۱۴۳۲